

KÖZMŰVELŐDÉS

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI KATHOLIKUS HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
GYULAFEHÉRVÁR (VÁR)
Telefon szám 16.

LAPTULAJDONOS
Az Erdélyi Róm. Kath. Irodalmi Társulat.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész evre — — — — — 8 kor
Félévre — — — — — 4 „
Negyedévre — — — — — 2 „
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.

Türelem.

Mindjárt egy esztendeje, hogy nyíltan hivatalosan kijelentettük a tisztességes békére való hajlandóságunkat, mely a kölcsönös megegyezésen alapulva véget vet a jelen háborúnak, s kizárja mindörökre, hogy nemzetek közötti vitás kérdések elintézésében az ultimo ratio a vérontás legyen. A magyar nemzet abban a reményben ringatózott, hogy a szent békeség áldott anyaga helyezi ifjú királyunk fejére a szent koronát, s hogy nem a vérivó Károly, hanem az olajág jegyében kezdheti el fejedelmünk a királyokodást Ellenfeleink e hajlandóságunkat otromba csapdának, s a kimerültség takarójának minősítették. Azóta kimerültségünkön megtört az angolok és franciák tavasz óta tartó, minden lehető erőfeszítéssel erőszakolt támadása nyugaton, felszabadult Gallia és Bukovina, s képek voltak Olaszországra akkora csapással lesújtani, amekkora e hosszú háború alatt nem ért egyet sem a küzdő nemzetek közül. Most újra ideges láz tartja izgalomban a Hinterland minden egyedét: óráról órára várjuk, hogy Krylenko zászlós, kit Lenin elvtárs, tett meg a 10 milliós orosz hadsereg főparancsnokává, győverszűnetet ajánljon Hindenburgnak... És ez a nagyszerűen bizarr lehetőség a közeli békének ép oly fanatikus hitével tölti el a nagy tömeget, mint egy évvel ezelőtt békekészségünk kijelentése. A dolog könnyen érthető. Ha valami után a paroxizmusig elmenően vágyakozunk, azt a legesekélyebb lehetőség is kézzel elérhetőnek sejteti velünk. Ilyenkor a család nem fáj, sőt gyarapszik a vágyakozás szuggesztív ereje. Pedig a világháború jelen fázisainak mérlegelése egyébre mutat. Úgy látszik, ahhoz, hogy a béke közvetlenül közel legyen, igen sokat győztünk, vagy ha jobban tetszik, még nem győztünk eleget. Anglia szerint ugyanis — s ma még mindig ő a világháborúban a legdöntőbb tényező — a háború már rég óta rossz ízlét, de a még kihasználatlan amerikai és japán erők hátha fordíthatnak vagy javíthatnak a dolgon. S ha egyebet nem is, de a két nemzet aktív részvételét biztosítaná a háború minél hosszabbra való megnyújtását, ami eddig mindig beváló angol módszernek bizonyult. Az így beálló hihetetlen elszegényedésben még mindig ő maradna a kol-

dusok leggazdagabbika. Egy szóval Anglia és Franciaország még mindig határozottan érzik, hogy nem kénytelenek „német békét” elfogadni. Sőt olasz offenzívánk váratlan sikere mintha még nagyobb erőkiéjtést váltott volna ki odaát! Az olasz fővezér végső elszántságot emleget, Franciaországban létrejött Clemenceau nacionalista diktatúrája, Lloyd George úgy látszik kierőszovalja, hogy féltékenykedő vezérek helyett meg nem kötött kezű generalissimus parancsoljon az összes frontokon. House czredes erősíti, hogy Amerika nem kiméli sem pénzét, sem hajóit, sem férfainak millióit a közös győzelem érdekében.

Ilyen körülmények között nem okos dolog elmerülni a közeli béke gondolatának elernyesztő mámorában. A háború legfőbb intézőit ugyan nem kell féltenuink: minden szavuk, minden tettük elárulja, hogy úgy készítik terveiket, mintha ellenségeink minden reménye és számítása száz százalékig valóra válna. De megkivánjuk, hogy kormányunk is ilyen felfogással cselekedjék. Úgy rendezkedjék be, mintha bizonyos volna a háborúnak még évekre kiterjedő tartamáról. Tegye lehetővé, hogy lehetőleg mindenki megtermelhesse a maga élelmiszert — gabona, zöldség szükségletét — akár a nagy birtokok időlegesen való kiosztásával is, az intenzív megmunkálás érdekében. Vessen minden család kendert a fogytán levő fehérnemű pótlására, térjünk vissza a kítűnő daróc posztóból készült ruházatokra, s általában gondoskodjék a kormány egészséges intézkedéssel arról, hogy minden család el tudja és kénytelen legyen ellátni magát élelemmel és ruházzal. Ezzel biztosan segít a köznyomoron, míg a drágasági pótlékok milliói a mindeneműi uzsora fenekeltenségébe süllyednek nyomtalanul. Vigye bele a köztudatba, hogy hadi helyzetünk révén összeszorított foggal ki lehet s ki kell tartanunk, míg ellenségeink kezéből elmállik minden reális lehetőség a „korlátlan győzelem”-re vonatkozólag. S a mi a legfőbb, radikális sajtónkkal értesse meg, hogy minket már teljesen sikerült meggyőzni a rögtönös, minden nyereség nélküli való béke egyedül üdvözítő voltáról, s ha nagyszerű hivatását egészen teljesíteni vágyik: győzze meg e felől minél előbb adáz elleneinket.

b.

A központok.

Amióta tudom, hogy az állam a törvényhozás jóváhagyásával 50—100%-os háborús segélyben részesíti a tisztviselőket, azóta hova-tovább mind jobban fő a fejem attól a gondolatától, hogy vajon miképen fogunk mi a sok (gabona, talp, bőr, kávé, zöldség, burgonya stb.) központ jóvoltából előbb anyagilag teljesen tönkremenni s azután az újraébredő természettel éhen pusztulni. Mert az egyes központok létesítésének közvetlen eredménye még mindig az lett, hogy a központ érdek körébe tartozó árucikk a közpiacról egyszerűen eltűnt s ahhoz többé csupán dugva, uzsoraáron, vagy nagy ritkán hivatalos ácsorgás útján lehetett csak hozzájutni jól emelt árakon, kellő veszekedés, lökdösés, gorombáskodás és protekció árán.

Ugyanakkor, amidőn e szomorú tapasztalatot tettem, illetve tettük, katonákéknál tisztességes és tényleg csak a megváltozott viszonyoknak megfelelő áremelkedéssel lehet mindenhez hozzájutni.

Nem az irigység beszél belőlem, illetve belőlünk, (mert én azt hiszem, hogy a köz-tisztviselők 99%-a nevében szólok), amikor összehasonlítom a két helyzetet; csupán a méltó elkieseredés. Sohasem sajnálhatunk semmiféle áldozatot, amelyet értünk vérezve küzdő hőseink jólétéért s anyagiakkal való ellátásért hoznunk kellett, kell és fog kellenni; de a bőséges, aránylag olcsó ellátást nem csak a fronton küzdők, vagy oda kerülendők, hanem az itthon maradók és hozzátartozók is élvezik. S ha vannak szállítók, akik képekkel elfogadható árakon ellátni a hadsereget s a katonák hozzátartozóit, ugyanaz áll az itthon küzdőkre vonatkozólag is. Csak az a szomorú, hogy három nehéz év még mindig nem szolgáltatott elegendő tanulságot a vezető és irányító közegeknek e tekintetben.

Vegyük a letagadhatatlan tényállást: Mig katonáknál a szorosan vett import cikkeket, illetve gyarmatárúkat kivételével még ma is lehet minden közszükségleti cikket kapni mérsékelt, vagy legfeljebb viszonyokhoz mért áremelkedéssel, esekély utánjárással, addig legyen elég a polgári lakosságnak lisztellátására, cukor, kávé, fűszer, zöldség, burgonya, só stb. szükségletének kielégítésére hivatkoznom. Gyarló, fogyatékos, hiányos, lehetetlen

Oberbauer A. utóda

Budapest, IV. Váci-utca 41.
A legjobb hírnévnek örvendő és legrégibb egyházi szerek ruhák, zászlók, stb. gyára — Arijegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

állapot ez, amelyet csak az áldozatos, büszke magyar lélek bírt meg eddig is. Az idén már gabonához is alig jutottunk, nem a termés gyöngesége, hanem a termelőkben is feléledt árdragítási, nyereséskedési hajlam túltengése következtében; hát még mi van és mi lesz a tavasszal a többi termények tekintetében, amelyeket a szárazság nagy mértékben redukált?

A tengeri blokádot mosolyogva nézzük, mert ez csak az ingyencék szükségletén üt csorbát; de ki nem éhezett és el nem dönti a háború sorsát. Hanem ha az itthon kiútdók ezreitől, millióitól kiváltságos helyzetben levők nyereséskedési vágya elzárja a mindennapi megélhetés és ruházkodás eszközeit, akkor az ellenségnek nyert ügye van. Csak úgy burjánoznak fel a központok, amelyeket nagyrészt felmentett, magas, sőt túlságosan magas fizetésű tisztviselőknek egész raja tölt be; maga a vezetés többnyire érdekelteknek a kezében összpontosul, akiknél a pártatlan és önzetlen irányításhoz már eleve kétség fér; az értékesítésnél pedig még az a jelfogás jut érvényre, hogy az üzletnél jókora nyereségnek is kell szerepelnie a zárószámában. Nos! mi lehet ennek a következménye? Az árucikkek rohamos és meg nem érthető drágulása.

Am jó! Hiszen ahhoz már hozzászoktunk, hogy ma mindent szokatlan áron fizessünk meg, mert mindennek az előállítása megdrágult s pénzünk értéke esett; de miért kell még a természetes áremelkedésen felül tisztességtelen sápokat szedni szerény jövedelmű polgárokon, az már érthetetlen és türehetetlen állapot, amelyet még tetéz az a körülmény, hogy pénzünkért nem kapunk könnyűszerrel, ugynevezett központoktól kiuntalt cikkeket. Ennek oka az, hogy a hatósági, vagy hatóságilag megbízott elárúítóknak korlátozott száma nehéztí a hozzáférhetőség, a mi viszont az áruhány miatt ügyis fokozatosan benuzó kiskereskedelmet hajtja a tisztességtelen haszonkereséshez, amikor kényszeríti, hogy közvetítő forgalmát ne a központok segítségével tegye jövedelmezővé, hanem árdragítóknál rejtgetett készletek felkutatásával: ilyenkor pedig neki a rendes polgári haszon mellett lárdagósáát, úti számláját, meg az esetleges bírság- veszélyeket is a vevő terhére kell írnia.

Az az állami segedelem, amellyel tisztviselők beszerzési csoportjainak létesítésére és támogatására jelentékeny kamatmentes kölcsönöket nyújtanak a miniszteriumok, annyit mint semmi, mert ma már nagykereskedők vagy termelők velünk szóba se állanak; hiszen a kiskereskedőknél és a kivételesen sokkal jelentősebb anyagi hasznot tudnak elérni. A központok pedig fitegetnek, halogatnak s a végén semmit sem adnak, vagy ha adnak, olyan az, mint az a bizonyos szivar, amelyet „drágadérossz”-nak hínak.

Mikor a beszerzési csoport eszméjét 1916-ban először hoztam szóba az erdélyi rk. Státus tanácsára nézve, azt a javaslatot terjesztettem be a mélt. Igazgatótanács előadóhoz: keressük meg a lehetőséget arra, hogy a katonai kincstár helybeli Verpflegsmagazinja részéről kiadatni szokott cikkekre vonatkozólag minket is vegyenek be ellátandóknak s erre vonatkozólag az itteni vezetőséggel is érintkezésbe léptem, ahol ennek semmi akadályát

nem látták. Engem tehát nem lepett meg a Siebenbürgisch-Deutsches Tageblattnak az a cikke, amely épen arról értekezik, hogy a k. u. k. Intendantur és a Verpflegsmagazinok mintájára, vagy azoknak alárendelve kell létesíteni a polgári ellátást is a hatósági közegek vezetése s a kiskereskedők bevonása mellett. Mert még ha a katonai kincstárnak s régi üzletlátogatóikat szívesen kiszolgáló kiskereskedőknek biztosítunk is megfelelő nyereség-percentet, még akkor is messze maradunk a mai horribilis árak alatt, amelyekből a sápok, érdekmegízítéseket, fejedelmileg magas központi tisztviselői díjakat és mérlegnyereségeket kell fedezni.

A helybeli beszerzési csoport is megkísérelt már mindent, hogy céljának és kötelességének megfelelően, és mit tudott elérni? mit kapott a központoktól? Semmit!

Nem lenne-e jobb országos mozgalmat kezdeményezni a katonai ellátás mintájára létesítendő egyetlen, de egészséges és olcsó központ felállítása érdekében, amelynek a most is ténykedő hivatali, csendőri és pénzügyőri közegek lennének bizonyos pótlékok ellenében intézői, rekviráló és hivatalnokai s a kiskereskedők a kiszolgáltatói?

Riszner Ödön.

Advent.

A régi időkben milyen másképp történt ez is. Mennyi poézis volt a várakozás szent idejében! Angyalok röpködtek az ég és föld között, láthatlan csengők szóltak a levegőben, valami halk, titkos sutogás hangzott felénk az ég felől, aminek nem tudtuk a szavait, de mégis megértettük, hogy-ég, föld, levegő valami nagy örömet beszél nekünk, amit repeső lélekkel várunk: *Rorate coeli desuper!* A templom megtelt a hajnali mise harangszavára, s csak úgy számítottunk a napokat, amikor „megnyílik a föld s megtermi az Údvözítőt.” — Most kiveszett a menyország fenséges zenéje, ágyúk zúgása s halók hörgése tölti be a levegőt. A rorate hang meg nem kondulhat sok helyen, mert az Isten háza romokban, s a harangok a csatamezőkön nem az Úr békéjének, hanem az Úr haragjának állanak szolgálatában. Az angyaljárás is megszűnt: szürke fellegek takarják el előlünk a menyország falait. Az ércapuk nem nyílnak meg, hogy kibocsássák az Úr küldöttjeit, hiszen az angyalok csak imádkozó vagy dolgozó embereket látogatnak meg, de elkerülik a gyűlölködőket. S hol találunk most szeretetet, jámborságot? Az egész világ lángokban áll; nincs tenyérnyi helye a békességnek s istenfélelemnek. A háború új törvénykönyvet írt, aminek paragrafusai nagyon ütöknek a sinai hegy törvényeivel. Valójában nem is egyéb az új kódex, mint lerombolása a réginek. Megváltozott itt minden: levegő, harang, természet, emberek szíve és lelke. Mit keresnének itt az angyalok?

És mégis, az ég felé fordul tekintetünk ezekben a napsugártalan időkben. A szenvedések tüzeben összezárt lelkünk ezerszerte jobban várja az Isten mint máskor. Úgy érezzük, hogy most már jönnie kell; hogy nincs messze, már az ajtóban. S a

jámbor atyáknak, patriárkáknak sokszorosan hatványozott bensőséges türelmetlenségével sóhajtjuk: Nyiljatok meg egék, fellegek, s adjátok ide nekünk a békesség királyát!

H I R E K.

— **Kinevezések.** L o b e r Edvárd tábornok Kolozsvárra- helyeztetett át, városunkba M e r g l ezredes nevezetett ki állomásparancsnoknak.

— **Rorate.** A béke hajnalhasadását ígérő adventi idő első ünnepélyes Rorate miséjét főpásztorunk mondja hétfőn, dec. 3.-án reggel 6 órakor a székesegyházban. Legyen ez a hajnali óra a könyörgése a várva várt áldott békességért.

— **Papszentelés** volt i. hó 25., 26. és 30. napjain. Ezekben a napokon adta fel püspök urunk a nagyobb rendeket Péterfi József végzett theologusnak és Tamás Krizánt ferencrendi szerzetesnek.

— **Karácsonyi bazár.** A Szoc. Misszió Társulat december 2. és 3. napjain jótékony célú karácsonyi vásárt rendez a sétatéri Vigadó nagy termében. Kapható minden, mi a szemnek és szívnek kedves lehet ebben a keserves világban. Ilyen tárgyak például: bab, lencse, tojás, bor, likörök, tyúk, liba, malac, nyul, cukorkák, befőttek, babák, stb. stb. s mindennekfölött: dohány! dohány! kell-e még több egy elfáult földi kedélynek? Nem, ezt a boldogságot nem lehet elviselni, különösen ha meggondoljuk, hogy a piacnál jóval kedvezőbb árak útján lehet mindezekhez hozzájutni december 2. és 3. napjain. Óh mért oly rövid ideig!? Igaz, jönnek a színészek s itt lesznek négy hétig, nekik kell a hely. De mi szívesebben megfordítanók a dolgot: játszanak Thábia hivatalnokai dec. 2.-án és 3.-án, s tartson a vásár négy hétig. Szívesen megízestünk minden nap az 50 fillér belépő díjat. — Az ünnepélyes megnyitás vasárnap d. e. 11 órakor lesz püspök urunk jelenlétében. Hétfőn délelőtt 9 órakor fog a vásár folytatódni, ha ugyan marad még akkorra valami. A jövedelmet a szegények fölségélyezésére fordítják.

— **Oltáregyleti hírek.** Minthogy az adományok között nincs sok olyan tárgy, mit az egyes templomok kérnek, azért Budapestre Oberbauer cég által küldetjük azt s a számlát a központ fizeti. Így Csikszentdomokos 285 K.; Tekerőpatak 425 K.; Zernest 325 K.; Szentágota 273 K.; Ditró 841 K.; Vágás 102 K.; Mikómalomfalva 67 K.; Kóhalom 204 K.; Lonyatelep 124 K.; ugyanoda 104 kor.; Vulkán 104 K.; Petrozsény-zárda 222 K.; Végh Kálmán 60 K.; Petrozsény-kórház 194 K.; Csikszentantmás 405 K.; Szentivánlaborfalva 194 K.; Magyarigen 178.64 K. értékű tárgyakat kaptak Oberbauer által.

— **A Vörös Kereszt választmánya** nov. 24.-én ülést tartott, amelyen apróbb ügyek elintézésén kívül különösen a háború inségeinek enyhítése képezte a megbeszélés tárgyát. A választmány 2000 koronát szavazott meg a leendő népkonyhára, 2000 koronát szegény iskolás gyermekek felruházására, 1000 koronát a helybeli házi szegényeknek és 100 koronát a Szurmay

alapra, összesen 5100 koronát. Kétségkívül tekintélyes összeg, ami csak azt igazolja, hogy a Vörös Kereszt minden tekintetben érdemes a közönség támogatására.

— Városi közgyűlés lesz december 3.-án, melynek egyetlen tárgya az iktatói állás betöltése. A közgyűlésen az alispán fog elnökölni.

— **Novena** lesz az irgalmas nővérek templomában nov. 30.-ával kezdődőleg a szeplőtelen fogantatás tiszteletére. Az átlatosság minden este fél 7 órakor kezdődik. A bevezető beszédet Sipos Sándor a kongregánisták prézeze mondja.

— **Adakozás.** A helybeli börgyár részvénytársaság 300 koronát adományozott a Vörös Kereszt céljaira.

— **Immakulata ünnepélyt** rendez a gyulafehérvári urilányok és polgári iskola Mária-kongregációja december 8.-án d. u. a zárda nagy termében. Az ünnepély keretében Rass Károly főgimn. tanár fog szabad előadást tartani. Belépő díj 1 kor. Az ünnepélyt fogadalmat megújítás előzi meg a zárda templomában, ahol az ünnepi beszédet Lésztján József főgimn. tanár mondja. Kezdeté d. u. 4 órakor.

— **Hír Meisel apátról.** Hogyan juthatott el hozzá egy kis kártya, s hogyan jöhetett el az ő válasza ide, azt nem lehet tudni. Hiszen hozzátartozói sokszor írtak neki, de egy sor sem jutott el hozzá, s az ő részéről is el volt zárva a közlekedés minden lehetősége. Ez a kis lap azonban itt van s szomorúan beszél szegény testvérünk helyzetéről:

A te kártyád az első fecske hazából. Enyéimtől semmi hír. Állandóan beteg vagyok s nyomorgok. Imádkozzál érettem sokat, s kérd meg az enyéimet, hogy imádkozzanak érettem, hogy életben maradjak. Bronchitis és asztma kínoznak. Hála Istennek, még vegetálok. Vagyok. Hátad adok Istennek, ha megkapod kártyámat, mert félek, hogy nem jut el kezeidhez.

— **Vármegyei közgyűlés** November 30.-án rendkívüli közgyűlést tartott a vármegye, amelyen kisebb jelentőségű ügyeket intéztek el s egyúttal megválasztották a különböző tisztségek tagjait.

— **Csiky Miklós emlék.** A tanítványi hálának szép jeléül kaptuk azt az összeget, melyet dr. Roska Miklós polgármester gyűjtött ismerősei körében vértanúi halált halt egykori tanárának emlékére. Ez az összeg 525 kor. Összeadták: Fuchs Nándor, Népbank, Takarékpénztár 50—50 K., bervei Jónás Gyula 30 kor., dr. Roska M. dr. Fischer Tivadar, Fischer Vilmos, König Sándor, Löw Emil, mv. Glück Adolf, Baumann Nándor, Julia bank, Kereskedelmi bank, Misselbacher cég 20—20 kor., Korbuly Elemér, dr. Totoján János, Oelberg Ernő, Daubrowszky Gyula, Csecskedy J., dr. Kratochwil Ferenc, dr. Gál Béla, dr. Fröhlich Gyula, Breckner Frigyes, Urbán Gyula, dr. Deutsch Mór, Bürger Mór 10—10 kor.; Nagymihály Ferenc, Ujházy Béla, Szöke Benedek, Tallós Emil, Meisels R. 5—5 kor. Ezenkívül Sebestyén Mózes 20 kor. Összesen az eddig kimutatott összegekkel: 1030 korona.

— **Meglötte egy legény magát.** A háború idegőző és elfásító eseményei közt, amikor nemcsak a kötelességteljesítés, hanem az

erkölcsi törvény szálai is egymásután elpattanak, egészen meglep Vargyas csendőrragédiája. Hat napig üldözött egy rabló katonaszökevényt, aki betörésekből élt, sőt házat is vett, de szökéseivel mindig kikerülte az igazságszolgáltatás sújtó karjait. Hanem Vargyas csendőr végre mégis nyakon fogta egyik népfölkelő társával s behozták a rendőrségre. Úgy őrizte magához láncolva reggelig, mint valami drága kincsét. Hanem a nagy fáradtság és kimerültség lezárta néhány percre a szeméit, s az akasztófa virág az alatt a pár perc alatt megszabadult láncaitól s újra megszökött. Szegény Vargyas rémülten látta, mikor szeméi kipattantak, hogy csak hiült helye a jómádárnak. Tüvé tette érte a várost, de annak már akkor nem volt se híre, se hamva. És az őrmester kiment a sétatérre s egy puskalövés eligazította az ő lelke megbillent egyensúlyát. Felesége s két gyermeke siratja.

— **Osztrák simogatás.** A Wiener Allgemeine Zeitung egyik közelebbi számában volt egy cikk ilyen címmel: Magyarul francia helyett. Ez a cikk a többek közt ezt írja: A háborúnak egyik örömdetes jelensége a városházáról érkező az a híradás, hogy Bécs városa a községi polgári iskolákban a francia nyelv helyett a magyar nyelvet szándékozik tantárgyként bevezetni. Oly hír ez, amelyet megerősítenek, a lakosság legtöbb rétegében feltétlen helyessé fog találkozni. Ez egyúttal évek óta legjobb alkalom volt arra nézve, hogy megmutassuk a magyaroknak, hogy a politikai differenciákon túl elegendő közlekedési lehetőség van közöttünk reálpolitikai és emberi tekintetben és a magyar nyelv meghonosítása középiskoláink tantermében annál nevezetesebb dolog volna, mert az intézkedés a városházáról indul ki, amely egykor Lueger székhelye volt, akinek utódai a korszellem bölcs megértésével tűnnek ki. Csak azt sajnáljuk, hogy a reálpolitikai szükségességek szempontjából az állami és a magánközépiskolákban még nem tették tantárggyá a magyar nyelvet, de ennek ideje is megérkezett és mi meg fogjuk mutatni, hogy mindent megteszünk, amivel hozzájárulhatunk a köztünk lévő differenciák eloszlásához. Hát ez a szándék kétségkívül szép és megható. Hogy mi lesz belőle, nem tudjuk. Annyit azonban látunk, hogy nálunk feleletképpen — gabonát rekvirálnak.

IRODALOM.

Szent János Apokalypsisé és a világtörténet. Irta és a Szent István Akadémiában 1916. nov. 3-án felolvasta: Székely István dr. A tudós exegeta ezért fogott tollat, hogy megcáfoljon egyes politikálni akaró szentírásmagyarázókat, kik mindenáron a jelenlegi világháború egyes szereplőit, személyeket és országokat, vélték feltalálni a titkos jelenések könyvében. Több ilyen mintát ismertem, s igazolja, hogy már a mult századokban is voltak olyanok kik egyháztörténelmi és politikai tartalmat akartak belemagyarítani az apostol könyvébe. Mindezek a törekvések azonban „tudományos érték nélkül való spekulációk és ábrándok“. (29. old.)

Az Apokalypsis az igaz Egyháznak a pogányság fölötti diadalát akarja megjövendölni. (33. old.). „Történetbölcseleti igazságokat és tanulságokat igenis lehet kiolvasni az Apokalypsisből. . . . hogy t. i. minden harcból diadalmason fog kikerülni és a világ végéig folytatni fogja világok átalakító és boldogító működését Krisztus egyháza.“

Dr. V. I. A.

Pályázat. A Szociális Missiótársulat társadalmi színműre pályázatot hirdet. A darab meritse tárgyát a jelen háborus viszonyokból és legyen vagy teljosen erdélyi vagy legalább is erősen erdélyi vonatkozású. Célja legyen, hogy felkeltse a magyarságban az Erdélyben a nemzeti nehézségekkel küzdő véreink iránt a szeretetet. Alapgondolata lehetőleg kifejezze azt, hogy erkölcsében és nyelvében él a nemzet. Esetleg beleszóthatók a régi erdélyi mondák (Csaba királyfi, a tejút, a tordai hasadék a Szent Anna tó regéje, Déva tiündere stb.) feltétlen felhasználandó valami a kuruc zenéből és költészetből, esetleg a székely népeletről is. Vonatkozás történhetik a ledöntött Árpád millenniumi emlékre stb. — A szinszerüséget feltétlen szem előtt kell tartani és az írónak számitani kell arra, hogy műkedvelők technikai nehézségek nélkül elölkedhassák. Pályadíj 500 korona. Pályázati határidő január 1.

A bíráló bizottság a pályadíjat eskakis abszolút értékes munkának adja ki, melyet a Misziótársulat besoroz Irodalmi Bizottságának kiadványai közé. Az előadás jogát, a pályadíj kiadása által szerzi meg a Társulat. A pályaművek idegen kézzel másolva jelégess levéllel, az Irodalmi Bizottságának küldendők. (Budapest IV. Váci-u. 11/b.)

Szerkesztői üzenetek.

Hontalan magvak közt. Köszönjük. Minél többet s minél gyakrabban. A címszalagon segítünk, mihelyt lehet.

Komikum a tragikumban. Nem vált be. Az utóbb küldöttekből talán válogathatunk. Levél meg.

Pályázati hirdetmény.

A szerdahelyi róm. kath. népiskola kántortanítói állására pályázatot hirdetek. Javadalma: I. Kétszépben: a) az egyházpénztárából kántori-, földkántalanítási-, fállletmény és szent mise alapok kamatja című 263 kor.; b) az erdélyi róm. kath. iskola alaphól 210 kor.; c) püspöki uradalmi pénztárból 100 kor.; d) fizetés kiegészítő államségély s arra jogosultnak korpóték és háborús segély. II. 9 hold 990 négyzetöl föld jövedelme 120 K. és a pol. községétől 8 köbméter kemény tűzifa 40 kor. értékben.

Lakás: 2 szoba, konyha, kamra, csür, állálló, sertésöl és konyhakerttel.

Kötelessége a kántortanítói teendők lelkiismeretes végzése. **Pályázati határidő: december 15.**

Szerdahely, (Szeben m.) 1917. nov. 15.

Husek Gyula
lelkész, isk. sz. elnök.

N.B. Községi ipariskolai tanításért külön díjazásban részesül.

Varróár.

Az én patent varróárom úgy varr mint a varrógép: bőrt, lábbelit, szerzőmöt, szíjjat, szőrmét, szőnyeget, takarókat, sätorszöveteket, utikabátokat, zsákokat stb. Kezelése felette könnyű. Nélkülözhetetlen mindenkinek, különösen kézműveseknek, gazdálkodóknak, katonáknak. Sok elismerő irat. Használhatósága garantálva. A teljes felszerelés ára cernával együtt, négy különböző árral és használati utasítással a pénz előzetes beküldése mellett 4 kor. 10 fillér, utánvételt 4 kor. 40 fill. Harcterre csak a pénz előzetes beküldése mellett. Szállítási költségek nem számítanak. Elárusítóknak árkedvezmény.

Megrendelhető: **Bennek Józsefnél, Troppau, Szilézia, Herrengasse 41. 8 - 10 - 20**

Megbízható kath. cég!

A pécsi országos kiállításon arany éremmel kitüntetve.

Ruzsinszky Béla

oltárépítő
PECS, Tábor-utca 4. sz.

11*12 - 26

Géperőre berendezett műintézetében olcsón készít bemutatott rajzok szerint oltárt, szószékét, padokat stb. Szállít teljes templomberendezést és elvállal régi oltár és szószék aranyozását és szobrok színezését.

Fleischer János

(Keresztény katolikus cég.)
egyházi ruha és reverenda szabó
PECS, Ferenciek-utca 9. sz.

Évek hosszú gyakorlata képesít a legjobb szabású, minőségű és finoman kidolgozott reverendák és címádák, papi civil öltönyök előállítására. Üzletemet első sorban

Egyházi ruhák

készítésére rendeztem be. Mindennemű egyházi ruhák: casulák, pluvialék, velumok, baldachinumok, minisztráns ruhák, zászlók, lobogók, karingek, álbák, kehelyruhák stb. készítettnek.

Nem kell sem Budapestre sem Bécsbe menni. Üzletem versenyképes minden pesti vagy bécsi céggel úgy szabászat, mint ár és minőség tekintetében. — Tessék meggyőződni róla.

Egyházi ruhák javítása olcsón és jól eszközöltetnek. — Költségvetés és árjegyzék ingyen!
Személyesen is megjelenek.

Katholikus Népszövetségi Biztosítási Iroda

Budapest, IV. Ferenciek-tere 7.

A Katholikus Népszövetség évek előtt felállította biztosítási irodáját azon célból, hogy úgy a tagoknak, mint a hozzáférőknek érdekét a biztosítás terén a lehetőséghez képest felkarolja, valamint a szervezeti erő kihasználásával oly előnyöket kivívjon és nyújthasson, melyeket egyedül nem érhetnének el. E célból több

elsőrendű magyar intézettel

valamint Európa egyik legrégebb és leghatalmasabb intézetével lépett összeköttetésbe, mely intézetek

500 millió koronán felül alaptőke

és tartalékokkal rendelkezvén, teljesen megnyugvást szolgáltatnak, hogy mindenki nyugodtan rábízhatja vagyonát. Ezenkívül ezen intézetek mindenféle biztosítási ágazatot felkarolnak és így bármilyen téren kielégíthetik a biztosító közönség mindennemű igényeit.

Az iroda szervezetének fő előnye, hogy minden a kezében fut össze, mindig tudja, látja tagjainak ügyét és mindenkor ellenőrzi a szabályszerű, helyes eljárást; biztosítási dolgokban minden hozzáférőknek szakszerű és lelkiismeretes utbaigazítással szolgál.

Dijaink a legminimálisabbak.

Egyetlen elsőrendű intézet sem szabhat olcsóbb díjat.

Biztosításokat felvesz:

Élethbiztosításokat tőkére, vagy életjáradékra, halál, vagy elérés esetére, leánykihazasítási és fiu ellátási biztosításokat, valamint jelzőlogos életbiztosításokat, ugyszintén családi ellátási biztosításokat.

Páratlan kedvezmény a papság részére, melyet káplánok, plebánossá történő kinevezésük esetén nyerhetnek, de ebben fiatal plebánosok is részesülhetnek.

Tűzbiztosításokat

száraz és gyújtó villámcsapás ellen, rombolási károk is megterítettek. Templomokat, zárdákat, ingó és ingatlan tárgyakat, épületeket, termést, állatokat, lak és ipari berendezéseket, árakat és gépeket. Lábon álló termést.

Templomi harangokat törés vagy repedés által okozott károk ellen.

Törés által okozott károk ellen tükör és üvegtáblákat.

Betöréses lopás ellen templomok, zárdák értéktárgyait, szövetkezetek, pénztézetek, áruraktárak, háztartási és iroda berendezéseket.

Rablás ellen, pénztári helyiségeket, valamint pénztári kiküldötteket

Jégek ellen mindennemű terményeket.

Baleset ellen bármily foglalkozásu egyént, élethossziglani vasuti baleset biztosítást egyszeri díjfizetéssel.

Szavatossági biztosítást templomok, egyetek, iparosok, kereskedők, gyárosok, gazdák, községek, ügyvedek, orvosok, gyógyszereszek, fürdők, szállodák számára.

Automobil biztosítást. — **Óvadék és kezességi biztosítást.** — **Eltulajdonítás, lopás** hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosítást.

Utipodgyász biztosítást. Mindennemű felvilágosítást készséggel nyújt a hozzáférőknek

Katholikus Népszövetségi Biztosítási Iroda

Budapest, IV. Ferenciek-tere 7.

FLEMMICH A. FIAI

sima és mintázott selyemszövetek mekkanikai szövődéje

WIEN,

Alapított 1838.

GYÁR:

VI., Webgasse 43.

600 alkalmazott.

Römerstadt, Mähren.

Készítmények:

templom-, zászló- és kárpítszövetek

minden stílusban, valamint

KÉSZ MISERUHÁK

dus választékban, mindenféle és ókeresztény formában is.

Eladás közvetlen a gyárból a legolcsóbb árban történik

Miseruhák javítása elvállaltatik.

Költségajánlat díjmentes.